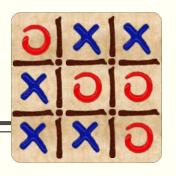
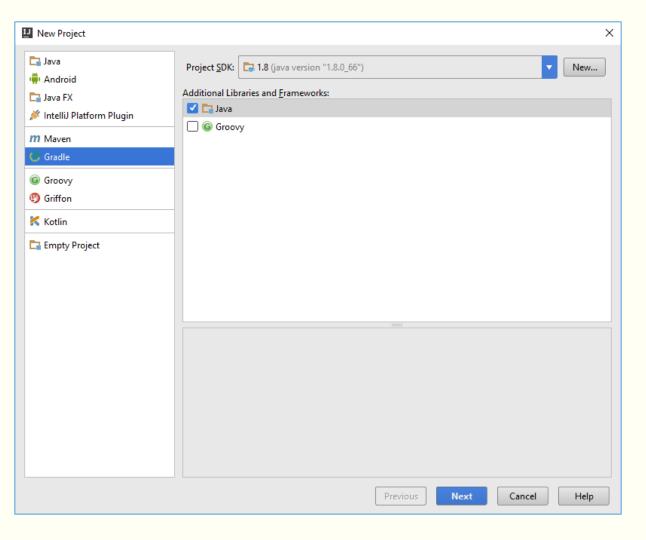
ПРИКЛАД РОЗРОБКИ ЧЕРЕЗ ТЕСТУВАННЯ

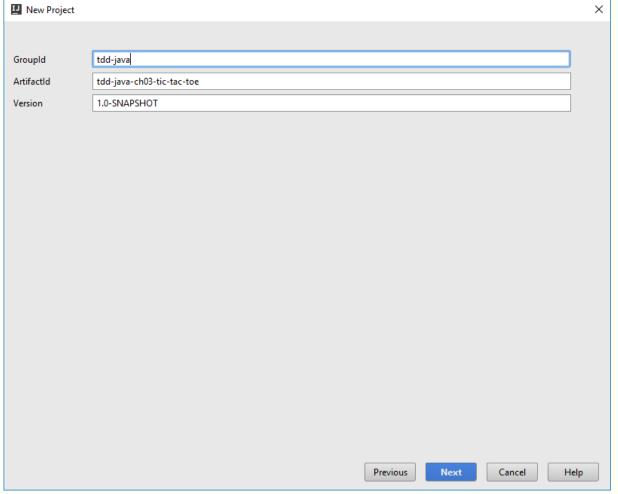
Питання 4.5

У наших планах

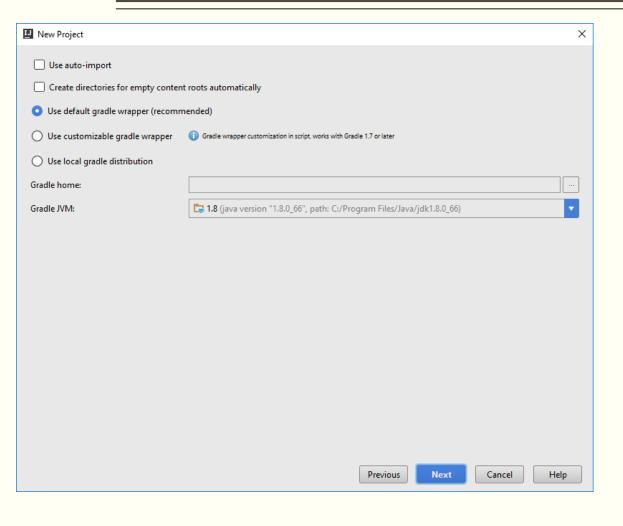

- Розробимо гру «Хрестики-нулики», проходячи по одній вимозі за раз.
 - Напишемо тест, щоб побачити, чи він провалюється.
 - Потім напишемо код, що реалізує цей тест, запустимо всі тести та доведемо їх до успішного проходження.
 - У кінці виконаємо рефакторинг та спробуємо покращити код.
 - Процес буде багато разів повторюватись, поки всі вимоги не будуть успішно імплементованими.
- Розпочнемо з налаштування середовища розробки для роботи з Gradle та Junit.
 - Потім заглибимось у процес red-green-refactor process.
 - Закінчивши налаштування та розбір теорії, пройдемось по високорівневих вимогах для додатку.
 - Після всіх налаштувань перейдемо до коду одна вимога за один раз.
 - Як тільки все виконано, розглянемо покриття коду (code coverage) та вирішимо, чи воно прийнятне.
 Можливо, будуть потрібні нові тести.

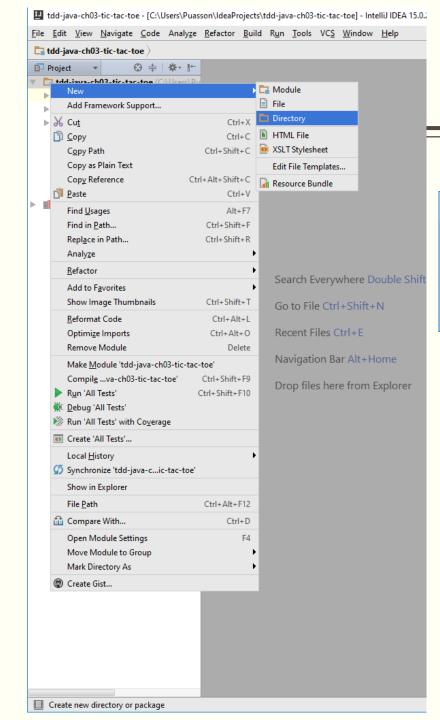

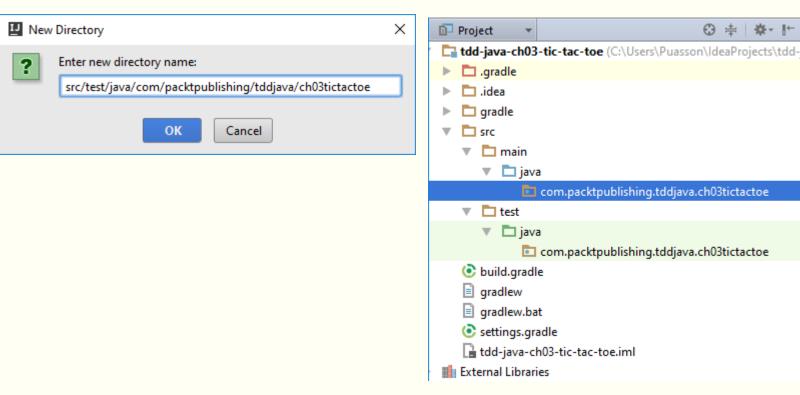
Налаштування середовища з Gradle та JUnit

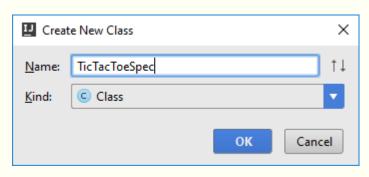
```
tdd-java-ch03-tic-tac-toe build.gradle
                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         ⊕ \ \dot\ \dot
    Project
▼ tdd-java-ch03-tic-tac-toe (C:\Users\Puasson\IdeaProjects\tdd-java-ch03-tic-tac-
                 ▶ ☐ .idea
                                build.gradle
                                i settings.gradle
                                tdd-java-ch03-tic-tac-toe.iml
External Libraries
     tdd-java-ch03-tic-tac-toe ×
                               group 'tdd-java'
                               version '1.0-SNAPSHOT'
                               apply plugin: 'java'
                               sourceCompatibility = 1.5
                               repositories {
                                                       mavenCentral()
                               dependencies {
                                                       testCompile group: 'junit', name: 'junit', version: '4.11'
```

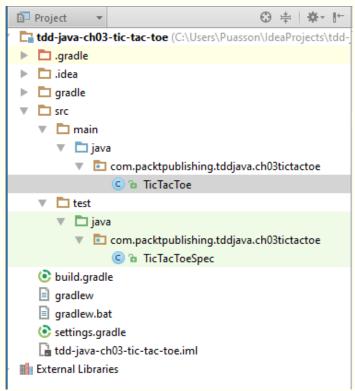

Залишилось створити пакети для тестів та реалізації

Також потрібні класи для тестів та реалізації

- ТісТасТоеSpec для тестування, ТісТасТое – для реалізації
- Переваги відокремлення тестів від коду реалізації:
 - Усуваєте можливість випадкового пакування тестів разом з production binaries;
 - Багато інструментів збірки очікують на знаходження тестів у деякій source directory.
- Поширена практика мати принаймні 2 source directories.
 - Код реалізації має знаходитись у src/main/java
 - Код тестів y src/test/java.
 - У більших проектах кількість папок з кодом може зростати, проте відокремленість реалізації від тестів має залишатись.
- Інструменти збірки, зокрема Maven та Gradle, очікують відокремленість директорій з кодом, як передбачено naming conventions.

Розробка Тіс-Тас-Тое

- ВИМОГА 1: треба розпочати із задання меж та того, що визначає invalid розміщення фігури.
 - Фігура (ріесе) може поміщатись в порожню комірку дошки 3×3.
- Розіб'ємо вимогу на 3 тести:
 - Коли фігура розміщена будь-де за межами осі X, викидається RuntimeException.
 - Коли фігура розміщена будь-де за межами осі Y, викидається RuntimeException.
 - Коли фігура розміщена на зайнятій області, викидається RuntimeException.
- Тести відносно першої вимоги стосуються валідації вхідного аргументу.
 - Нічого не сказано про те, що потрібно робити з фігурами.

```
package com.packtpublishing.tddjava.ch03tictactoe;
import org.junit.Before;
import org.junit.Rule;
import org.junit.Test;
import org.junit.rules.ExpectedException;
public class TicTacToeSpec {
    @Rule
    public ExpectedException exception =
    ExpectedException.none();
    private TicTacToe ticTacToe;
    @Before
    public final void before() {
        ticTacToe = new TicTacToe();
    @Test
    public void whenXOutsideBoardThenRuntimeException()
     exception.expect(RuntimeException.class);
     ticTacToe.play(5, 2);
```

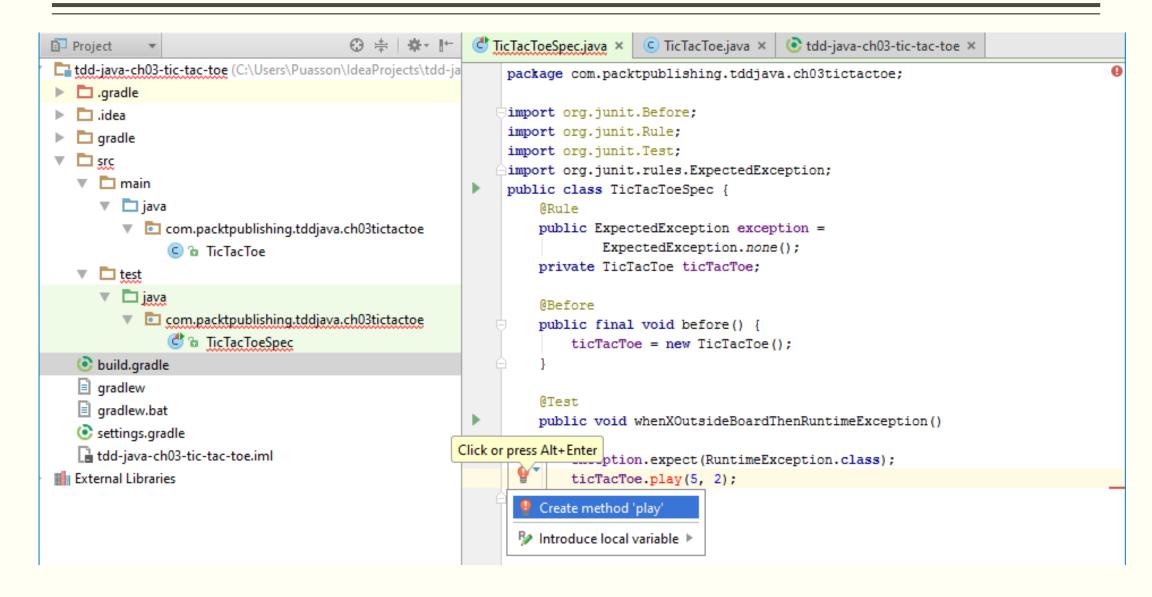
Тест

- Коли фігура поміщається за межі вісі X, викидається RuntimeException
 - У тесті визначаємо, що RuntimeException очікується, коли викликається метод ticTacToe.play(5, 2).
 - Короткий та простий тест.
- Потрібно створити метод play() та переконатись, що він викидає RuntimeException, коли X- аргумент менший за 1 або більше за 3.

Слід запустити цей тест тричі:

- 1) fail, бо не існує методу play;
- 2) fail, оскільки RuntimeException не викидається
- 3) successful.

Перший крок тестування

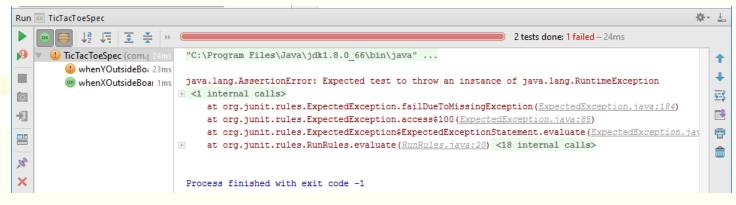
- Код містить самий необхідний мінімум для виконання вимоги.
 - Під *minimum* слід розуміти якомога менше *within* reason.
 - Ми не додаємо числа і нічого не повертаємо.
 - Орієнтуємось на невеличкі зміни дуже швидко

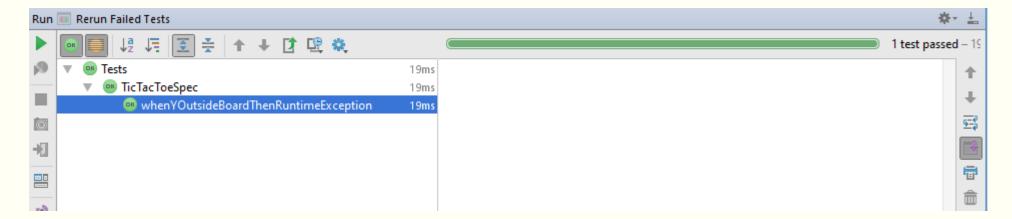


```
C TicTacToe.java ×  tdd-java-ch03-tic-tac-toe >
    package com.packtpublishing.tddjava.ch03tictactoe;
    import org.junit.Before;
    import org.junit.Rule;
    import org.junit.Test;
    import org.junit.rules.ExpectedException;
    public class TicTacToeSpec {
        @Rule
        public ExpectedException exception =
                ExpectedException.none();
        private TicTacToe ticTacToe;
        @Before
        public final void before() {
            ticTacToe = new TicTacToe();
        @Test
        public void whenXOutsideBoardThenRuntimeException()
           exception.expect(RuntimeException.class);
            ticTacToe.play(5, 2);
        @Test
        public void whenYOutsideBoardThenRuntimeException()
           exception.expect(RuntimeException.class);
            ticTacToe.play(2, 5);
```

Test

 Цей тест такий же, як і попередній, проте потрібно тестувати вісь Ү.

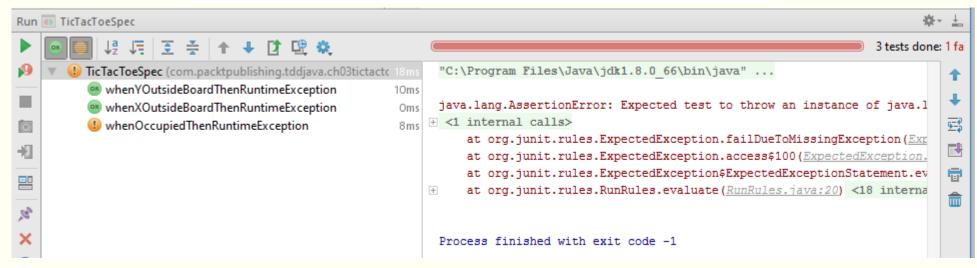

Test

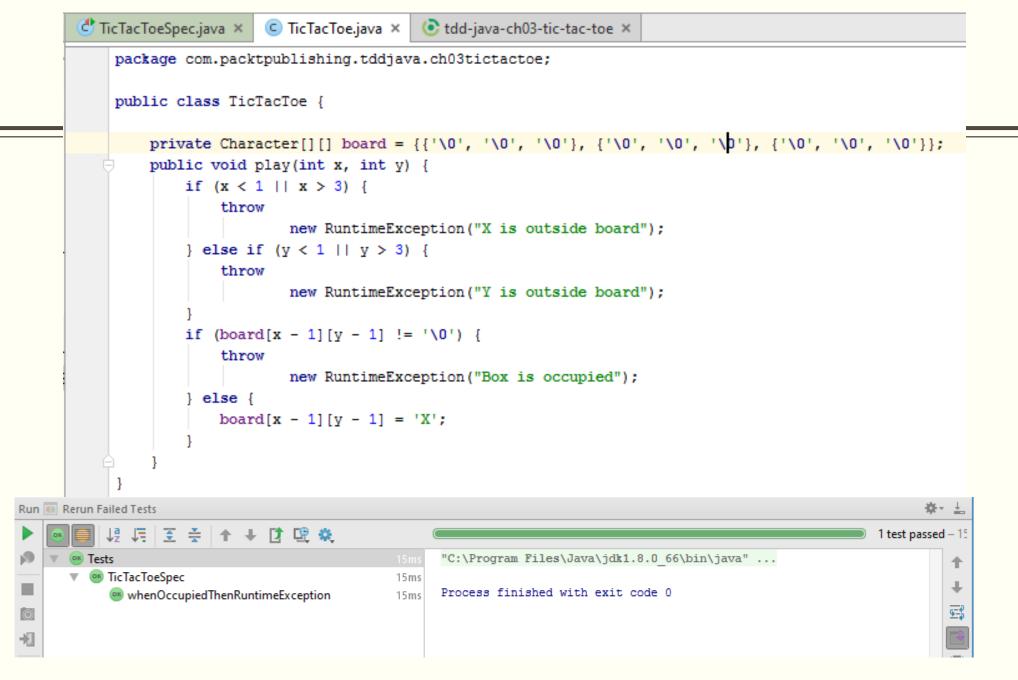
- Тепер ми знаємо, що фігури не будуть ставитись за межами дошки.
- Далі переконаємось, що вони будуть ставитись лише в порожні клітинки:

```
@Test
public void whenOccupiedThenRuntimeException() {
    ticTacToe.play(2, 1);
    exception.expect(RuntimeException.class);
    ticTacToe.play(2, 1);
}
```



```
private Character[][] board = {{'\0', '\0', '\0'},
{'\0', '\0', \0'}, {'\0', '\0', '\0'}};
public void play(int x, int y) {
    if (x < 1 | x > 3)
        throw
        new RuntimeException("X is outside board");
    else if (y < 1 | y > 3) {
        throw
        new RuntimeException("Y is outside board");
    if (board[x - 1][y - 1] != '\0') {
        throw
        new RuntimeException("Box is occupied");
    } else {
        board[x - 1][y - 1] = 'X';
```

- Для реалізації останнього тесту збережемо розміщення поставлених фігур у масив.
 - При додаванні нової фігури буде потрібно перевіряти, щоб місце було незайняте.
 Інакше – викидати виключення:

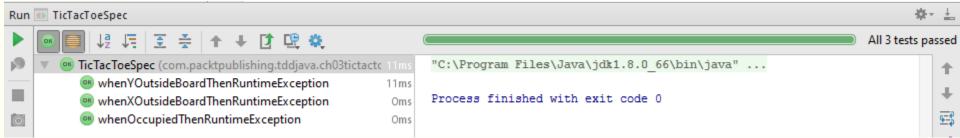
Рефакторинг

- Хоч тести виконуються, код дещо незрозумілий.
 - Слід виконати рефакторинг для відокремлення методів. Наприклад, так:

```
public void play(int x, int y) {
    checkAxis(x);
    checkAxis(y);
    setBox(x, y);
private void checkAxis(int axis) {
    if (axis < 1 || axis > 3) {
        throw
        new RuntimeException("X is outside board");
private void setBox(int x, int y) {
    if (board[x - 1][y - 1] != '\0') {
        throw
        new RuntimeException("Box is occupied");
    } else {
       board[x - 1][y - 1] = 'X';
```

Функціональність методу play() не змінюється!

```
TicTacToeSpec.java ×
                   package com.packtpublishing.tddjava.ch03tictactoe;
   public class TicTacToe {
       private Character[][] board = {{'\0', '\0', '\0'}, {'\0', '\0'}, {'\0', '\0'}, {'\0', '\0'}};
       public void play(int x, int y) {
           checkAxis(x);
           checkAxis(y);
           setBox(x, y);
       private void checkAxis(int axis) {
           if (axis < 1 || axis > 3) {
               throw
                      new RuntimeException("X is outside board");
       private void setBox(int x, int y) {
           if (board[x - 1][y - 1] != '\0') {
               throw
                      new RuntimeException("Box is occupied");
            else {
              board[x - 1][y - 1] = 'X';
```


Вимога 2

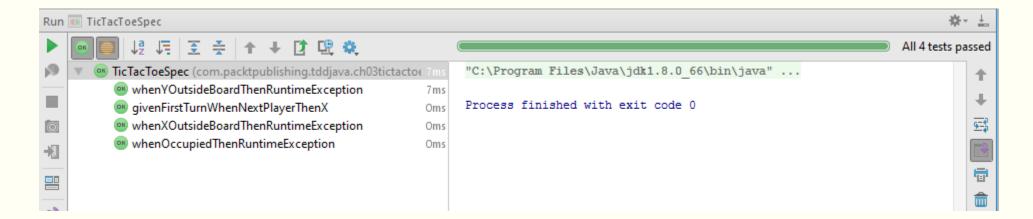
- Тепер будемо працювати над вибором ходу гравця
 - Повинен бути спосіб визначати, який гравець ходить наступним
- Розіб'ємо вимогу на 3 тести:
 - Перший хід має бути за гравцем, який грає хрестиком (X)
 - Якщо останній хід був за X, наступний має бути за нулик (О)
 - Якщо останній хід був за O, наступний має бути за X
- До цього моменту ми не використовували JUnit's asserts. Для їх підключення виконаємо статичний імпорт
 - import static org.junit.Assert.*;
- У нашому випадку потрібно порівнювати два символи: очікуваний та отриманий від методу nextPlayer().

Test

Першим має ходити X @Test public void givenFirstTurnWhenNextPlayerThenX() { assertEquals('X', ticTacToe.nextPlayer()); @Test public void whenOccupiedThenRuntimeException() { ticTacToe.play(2, 1); exception.expect(RuntimeException.class); ticTacToe.play(2, 1); press Alt+Enter oid givenFirstTurnWhenNextPlayerThenX() { assertEquals('X', ticTacToe.nextPlayer()); Create method 'nextPlayer'

■ Поки що потреби перевіряти, чи ходить реальний гравець, немає

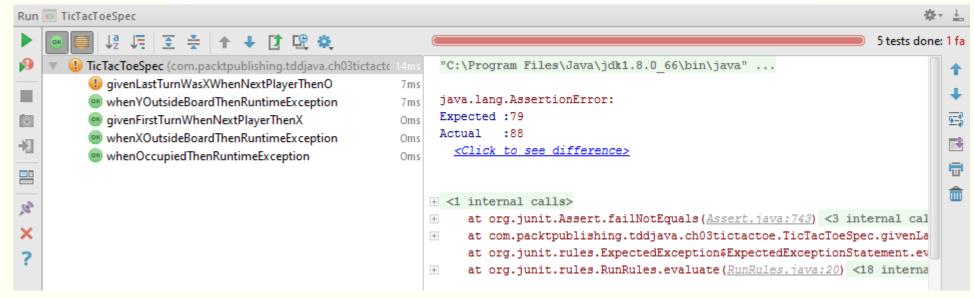
```
public char nextPlayer() {
    return 'X';
}
```


Test

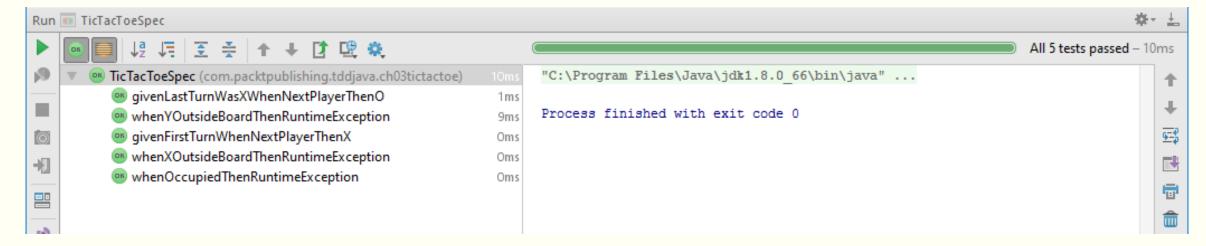
■ Тепер маємо переконатись, що гравці міняються. Після ходу X повинен бути хід О.

```
@Test
public void givenLastTurnWasXWhenNextPlayerThenO()
{
    ticTacToe.play(1, 1);
    assertEquals('O', ticTacToe.nextPlayer());
}
```


 Для того, щоб прослідкувати, хто має ходити, потрібно десь зберігати дані про те, хто ходив останній

```
private char lastPlayer = '\0';
public void play(int x, int y) {
    checkAxis(x);
    checkAxis(y);
    setBox(x, y);
    lastPlayer = nextPlayer();
public char nextPlayer() {
    if (lastPlayer == 'X') {
        return '0';
    return 'X';
```


Test

- Далі залишилось перевірити, чи йде за ходом О хід X.
- Цей тест буде даремним, оскільки завжди буде хибно позитивним.
 - У нас *немає змін* реалізації

```
public char nextPlayer() {
    if (lastPlayer == 'X') {
        return 'O';
    }
    return 'X';
}
```

■ Якщо тест проходить успішно без внесення змін у код, його треба відкинути!

Вимога 3

- Працюємо з правилами виграшу.
 - Ми повинні перевірити всі виграшні комбінації, і якщо одна з них виконується, оголосити переможця.
 - Для перевірки того, що отримано лінію однакових фігур, потрібно оглянути горизонтальні, вертикальні та діагональні лінії.

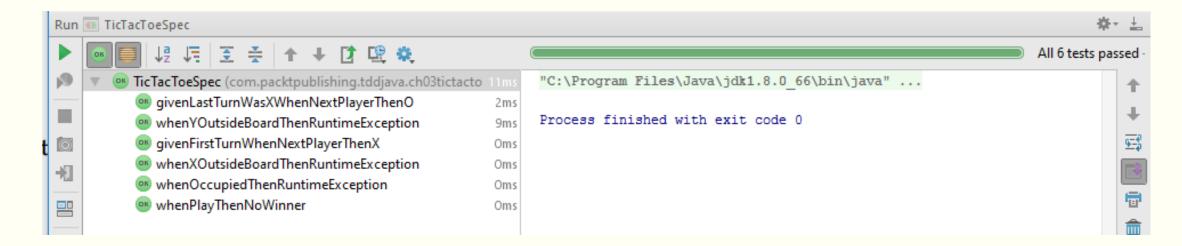
■ Tect:

■ Визначимо відповідь методу play() за замовчуванням

```
@Test
public void whenPlayThenNoWinner()
{
   String actual = ticTacToe.play(1,1);
   assertEquals("No winner", actual);
}
```

■ Якщо умова перемоги не виконується, переможця немає

```
public String play(int x, int y) {
    checkAxis(x);
    checkAxis(y);
    setBox(x, y);
    lastPlayer = nextPlayer();
    return "No winner";
}
```

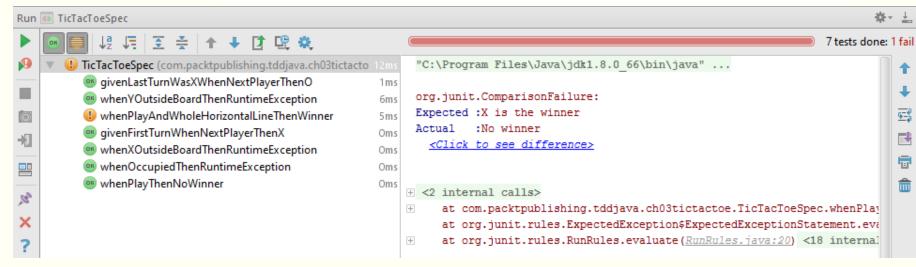

Тест

• Описавши відповідь за замовчуванням (переможця немає), слід почати роботу над

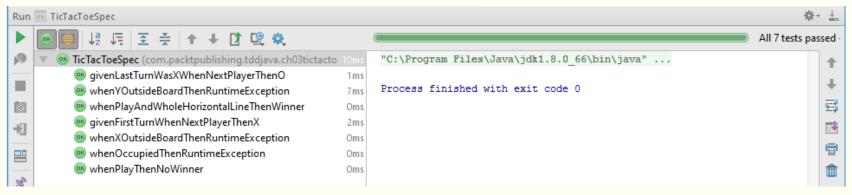
умовами перемоги:

```
@Test
public void whenPlayAndWholeHorizontalLineThenWinner() {
    ticTacToe.play(1, 1); // X
    ticTacToe.play(1, 2); // 0
    ticTacToe.play(2, 1); // X
    ticTacToe.play(2, 2); // 0
    String actual = ticTacToe.play(3, 1); // X
    assertEquals("X is the winner", actual);
}
```


- Для виконання тесту потрібно перевірити, чи якась горизонтальна лінія заповнена однаковими позначками, такими ж, як від поточного гравця.
 - До цього моменту нас не цікавило, що клалось на the board array.
 - Тепер потрібно розуміти не лише, яка комірка порожня, але й ким з гравців вона заповнена.

```
public String play(int x, int y) {
    checkAxis(x);
    checkAxis(y);
    lastPlayer = nextPlayer();
     setBox(x, y, lastPlayer);
    for (int index = 0; index < 3; index++) {
        if (board[0][index] == lastPlayer &&
                board[1][index] == lastPlayer &&
                board[2][index] == lastPlayer) {
            return lastPlayer + " is the winner";
    return "No winner";
private void setBox(int x, int y, char lastPlayer)
if (board[x - 1][y - 1] != '\0') {
     throw
     new RuntimeException("Box is occupied");
 } else {
     board[x - 1][y - 1] = lastPlayer;
```


Рефакторинг

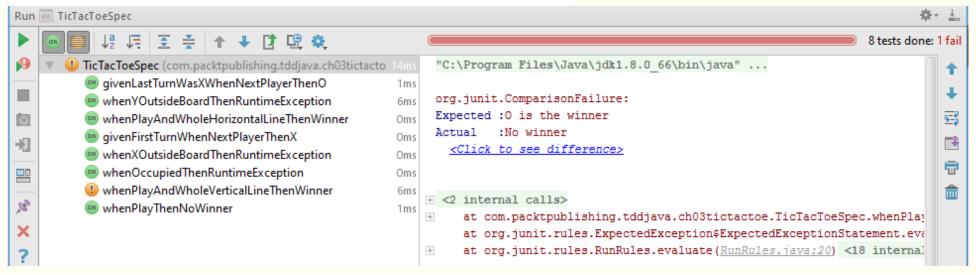
```
private static final int SIZE = 3;
public String play(int x, int y) {
    checkAxis(x);
    checkAxis(y);
    lastPlayer = nextPlayer();
    setBox(x, y, lastPlayer);
    if (isWin()) {
        return lastPlayer + " is the winner";
    return "No winner";
private boolean isWin() {
for (int i = 0; i < SIZE; i++) {
     if (board[0][i] + board[1][i] + board[2][i]
      == (lastPlayer * SIZE)) {
         return true;
    return false;
```

- Отриманий код не обов'язково буде фінальною версією.
 - Він виконує свою мету забезпечити якомога швидше покриття коду.
 - Нова версія вивела логіку виграшу в окремий метод

Тест

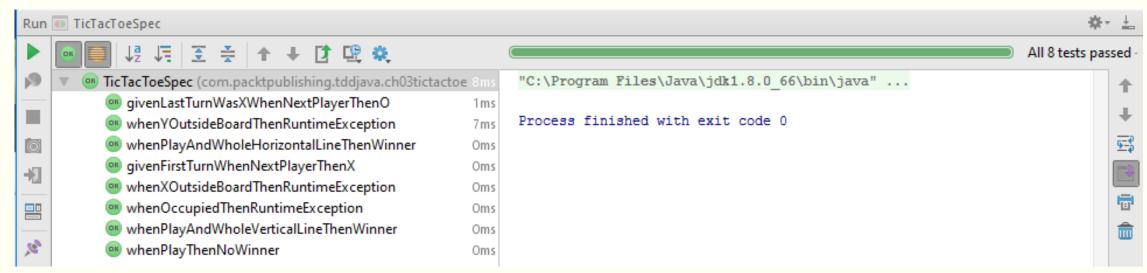
```
@Test
public void whenPlayAndWholeVerticalLineThenWinner() {
    ticTacToe.play(2, 1); // X
    ticTacToe.play(1, 1); // 0
    ticTacToe.play(3, 1); // X
    ticTacToe.play(1, 2); // 0
    ticTacToe.play(2, 2); // X
    String actual = ticTacToe.play(1, 3); // 0
    assertEquals("O is the winner", actual);
}
```

 Також потрібно перевірити виграшні вертикальні лінії

 Загалом повинна бути аналогічна попередній.

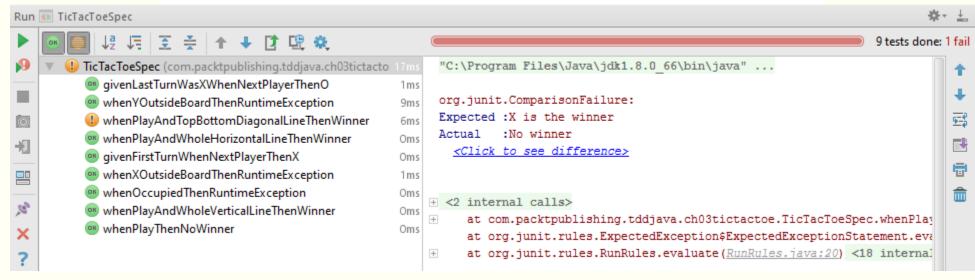
```
private boolean isWin() {
   int playerTotal = lastPlayer * SIZE;
   for (int i = 0; i < SIZE; i++) {
      if ((board[0][i] + board[1][i] + board[2][i]) == playerTotal) {
          return true;
      } else if ((board[i][0] + board[i][1] + board[i][2]) == playerTotal) {
          return true;
      }
}
return false;
}</pre>
```


Test

■ Далі звертаємо увагу на діагональні комбінації. Спершу головна діагональ

```
@Test
public void whenPlayAndTopBottomDiagonalLineThenWinner() {
    ticTacToe.play(1, 1); // X
    ticTacToe.play(1, 2); // 0
    ticTacToe.play(2, 2); // X
    ticTacToe.play(1, 3); // 0
    String actual = ticTacToe.play(3, 3); // 0
    assertEquals("X is the winner", actual);
}
```

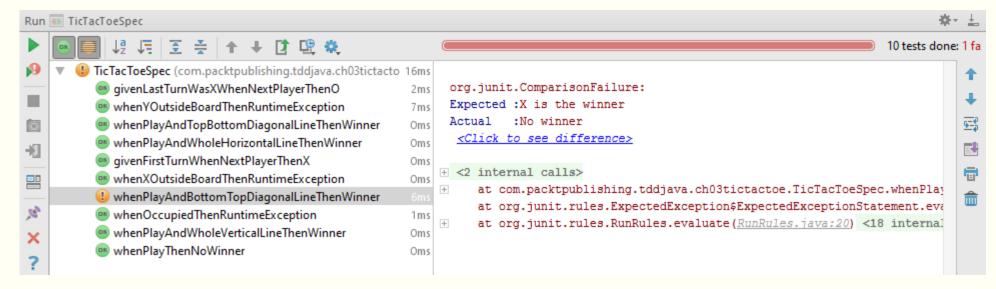


```
private boolean isWin() {
    int playerTotal = lastPlayer * SIZE;
    for (int i = 0; i < SIZE; i++) {
        if ((board[0][i] + board[1][i] + board[2][i]) == playerTotal) {
            return true:
        } else if ((board[i][0] + board[i][1] + board[i][2]) == playerTotal) {
            return true:
        } else if ((board[0][0] + board[1][1] + board[2][2]) == playerTotal) {
            return true;
    return false;
```

Test

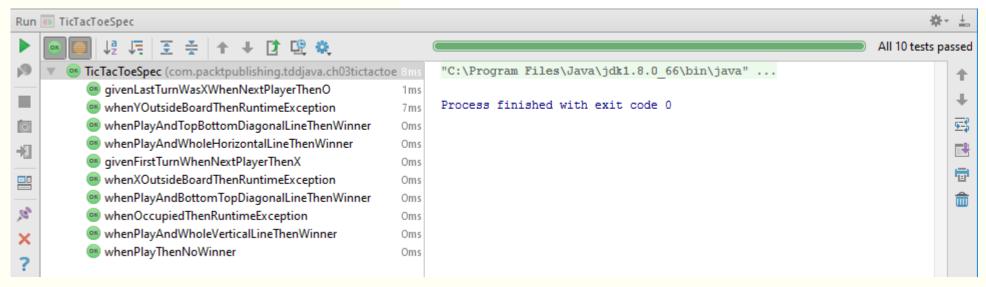
• Тест побічної діагоналі

```
@Test
public void whenPlayAndBottomTopDiagonalLineThenWinner() {
    ticTacToe.play(1, 3); // X
    ticTacToe.play(1, 1); // 0
    ticTacToe.play(2, 2); // X
    ticTacToe.play(1, 2); // 0
    String actual = ticTacToe.play(3, 1); // 0
    assertEquals("X is the winner", actual);
}
```


Реалізація (аналогічна)

```
private boolean isWin() {
    int playerTotal = lastPlayer * SIZE;
    for (int i = 0; i < SIZE; i++) {
        if ((board[0][i] + board[1][i] + board[2][i]) == playerTotal) {
            return true:
        } else if ((board[i][0] + board[i][1] + board[i][2]) == playerTotal) {
            return true;
         else if ((board[0][0] + board[1][1] + board[2][2]) == playerTotal) {
            return true;
        else if ((board[2][0] + board[1][1] + board[0][2]) == playerTotal) {
            return true;
    return false:
```


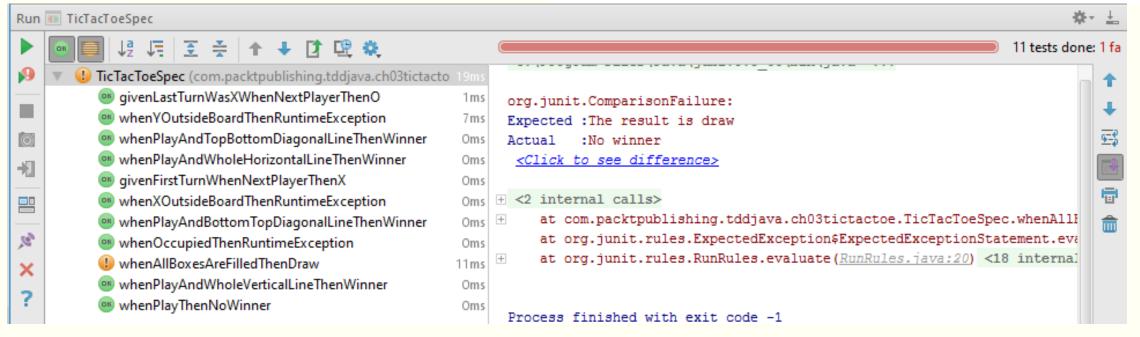
Рефакторинг

```
private boolean isWin() {
    int playerTotal = lastPlayer * SIZE;
    char diagonal1 = '\0';
    char diagonal2 = '\0';
    for (int i = 0; i < SIZE; i++) {
        diagonal1 += board[i][i];
        diagonal2 += board[i][SIZE - i - 1];
        if ((board[0][i] + board[1][i] + board[2][i]) == playerTotal) {
            return true:
        } else if ((board[i][0] + board[i][1] + board[i][2]) == playerTotal) {
            return true:
    if (diagonal1 == playerTotal || diagonal2 == playerTotal) {
        return true:
    return false;
```

Вимога 4

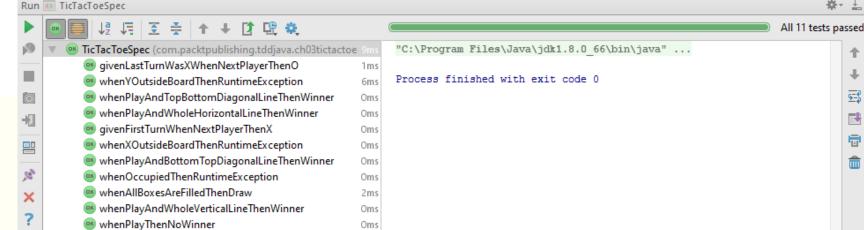
 Обробляти ситуацію повного заповнення всіх комірок

```
@Test
public void whenAllBoxesAreFilledThenDraw() {
    ticTacToe.play(1, 1);
    ticTacToe.play(1, 2);
    ticTacToe.play(1, 3);
    ticTacToe.play(2, 1);
    ticTacToe.play(2, 3);
    ticTacToe.play(2, 2);
    ticTacToe.play(3, 1);
    ticTacToe.play(3, 3);
    String actual = ticTacToe.play(3, 2);
    assertEquals("The result is draw", actual);
}
```



```
public String play(int x, int y) {
    checkAxis(x):
    checkAxis(y);
    lastPlayer = nextPlayer();
    setBox(x, y, lastPlayer);
    if (isWin()) {
        return lastPlayer + " is the winner";
      else if (isDraw()) {
        return "The result is draw";
    } else {
        return "No winner";
private boolean isDraw() {
    for (int x = 0; x < SIZE; x++) {
        for (int y = 0; y < SIZE; y++) {
            if (board[x][y] == '\0')
                return false;
    return true;
```

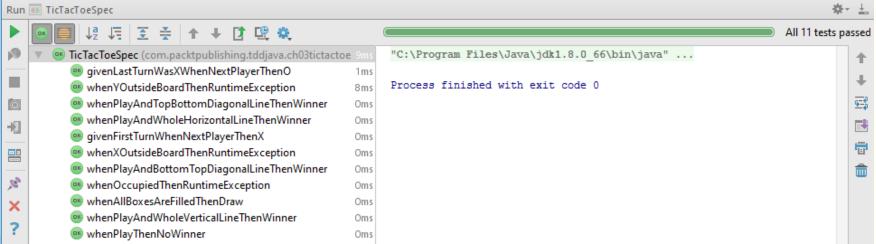
■ Потрібно перевірити заповненість всіх комірок.

Рефакторинг

- Слід зауважити, що насправді не потрібно перевіряти всі комірки.
- Лише ту, що відноситься до позиції останньої фігури, що зіграла.

```
private boolean isWin(int x, int y) {
    int playerTotal = lastPlayer * 3;
    char horizontal, vertical, diagonal1, diagonal2;
    horizontal = vertical = diagonal1 = diagonal2 = '\0';
    for (int i = 0; i < SIZE; i++) {
        horizontal += board[i][y - 1];
        vertical += board[x - 1][i];
        diagonal1 += board[i][i];
        diagonal2 += board[i][SIZE - i - 1];
      (horizontal == playerTotal
               vertical == playerTotal
               diagonal1 == playerTotal
               diagonal2 == playerTotal) {
        return true;
    return false;
```


Покриття коду (Code coverage)

- До цього фокусувались на red-green-refactor model.
- Питання: чи покривають ваші тести всі випадки?
 - Відповідь дають інструменти перевірки покриття коду, наприклад, ЈаСоСо
 - Такі інструменти спроектовано, в основному, для перевірки достатності тестів, що постачаються.
 - У TDD зворотний підхід.
- Для підключення JaCoCo записують y build.gradle: apply plugin: 'jacoco'